

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.17

UDC 37.091.12:316.662

THE IMAGE OF A TEACHER IN THE MODERN EDUCATIONAL SPACE: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Qi Wang

PhD student in Pedagogy,
Dragomanov Ukrainian State University,
9, Pyrohova Str., Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0001-6845-1447>
e-mail: wangqi771207@gmail.com

Marta Khymych

Applicant of the Second (Master's) Level
of Higher Education
Speciality 013 Primary Education,
Dragomanov Ukrainian State University,
9, Pyrohova Str., Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0007-8230-6749>
e-mail: 24pf.m.khymych@std.udu.edu.ua

Abstract. *The article deals with the concept of personal image of a modern teacher in the context of dynamic changes taking place in the educational system. The relevance of the study is due to the need for teachers to adapt to new challenges that require not only high professional qualifications but also the development of important personal qualities. These qualities, such as sociability, empathy, creativity, and adaptability, play a key role in shaping a positive image of a teacher, which in turn affects the interaction with students, their parents, and colleagues.*

The purpose of the study is to comprehensively examine aspects of the personal image of a modern teacher and its impact on the educational process. To achieve this goal, a set of methods was used, including analysis of theoretical sources, interviews with teachers, and observation of teaching practice. The first method allowed us to identify the key characteristics that form a positive image, including communication skills, emotional intelligence, professional ethics, and the ability to self-education and self-development. The interviews with teachers provided valuable practical examples of personal image formation in the process of interaction with students, demonstrating how teachers' personal qualities affect the learning process and the classroom atmosphere.

The results of the study indicate that the formation of a positive personal image of a teacher contributes to improving the classroom atmosphere, increasing student motivation and their successful learning. In addition, an important aspect is the teachers' awareness of the importance of personal growth for professional development, which emphasizes the need for continuous education and self-analysis. Based on the data obtained, conclusions are drawn about the need to implement in-service training programs that focus on the formation and maintenance of a positive image of a teacher, including training in the development of emotional intelligence and communication skills.

The article is aimed at an in-depth study of the personal image of a modern teacher and its importance in the educational process, which is an important task for improving the quality of education. The study also emphasizes the role of teachers in shaping an educational environment where students feel comfortable and can realize their potential. This study will be a useful resource for teachers, school administrators, and researchers who seek not only to improve the image of the teaching profession but also to ensure a high level of education for new generations of students.

Key words: *teacher's image, professional activity, educational process, social interactions, personal qualities, communicative competence, teacher's role, influence on students, pedagogical skills, image formation.*

DOI 10.31392/ONP.2786-6890.7(2)/2.2024.17

УДК 37.091.12:316.662

ІМІДЖ ПЕДАГОГА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Ван Ці

здобувач третього (освітньо-наукового)
рівня вищої освіти,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
вул. Пирогова, 9, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0001-6845-1447>
e-mail: wangqi771207@gmail.com

Химич М. А.

здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти
спеціальності 013 Початкова освіта,
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова,
вул. Пирогова, 9, Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0007-8230-6749>
e-mail: 20fpp.m.khymych@std.npu.edu.ua

Анотація. У статті розглядається концепція особистісного іміджу сучасного педагога в умовах динамічних змін, що відбуваються в освітній системі. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю адаптації педагогів до нових викликів, які вимагають не лише високої професійної кваліфікації, але й розвитку важливих особистісних якостей. Ці якості, такі як комунікабельність, емпатія, креативність та здатність до адаптації, грають ключову роль у формуванні позитивного іміджу педагога, що, в свою чергу, впливає на взаємодію з учнями, їх батьками та колегами.

Метою дослідження є всебічне вивчення аспектів особистісного іміджу сучасного вчителя та його впливу на освітній процес. Для досягнення цієї мети було застосовано комплекс методів, включаючи аналіз теоретичних джерел, інтерв'ю з педагогами, а також спостереження за практикою викладання. Перший метод дозволив виявити ключові характеристики, що формують позитивний імідж, серед яких виділено комунікабельність, емоційний інтелект, професійна етика, а також здатність до самоосвіти та саморозвитку. Інтерв'ю з педагогами надало цінні практичні приклади формування особистісного іміджу в процесі взаємодії з учнями, демонструючи, як особистісні якості вчителя впливають на навчальний процес і атмосферу в класі.

Результати дослідження вказують на те, що формування позитивного особистісного іміджу педагога сприяє покращенню атмосфери в класі, підвищенню мотивації учнів і їхньому успішному навчанню. Крім того, важливим аспектом є усвідомлення педагогами значення особистісного зростання для професійного розвитку, що підкреслює необхідність безперервної освіти і самоаналізу. На основі отриманих даних зроблено висновки про необхідність впровадження програм підвищення кваліфікації, які акцентують увагу на формуванні та підтримці позитивного іміджу педагога, включаючи навчання з розвитку емоційного інтелекту та комунікативних навичок.

Стаття спрямована на глибоке вивчення особистісного іміджу сучасного педагога та його значення в освітньому процесі, що є важливим завданням для підвищення якості освіти. Дослідження також підкреслює роль педагогів у формуванні освітнього середовища, де учні почу-

вають себе комфортно і мають змогу реалізувати свій потенціал. Це дослідження стане корисним ресурсом для педагогів, адміністрації навчальних закладів та науковців, які прагнуть не лише поліпшити імідж педагогічної професії, але й забезпечити високий рівень освіти для нових поколінь учнів.

Ключові слова: імідж педагога, професійна діяльність, освітній процес, соціальні взаємодії, особистісні якості, комунікативна компетентність, роль учителя, вплив на учнів, педагогічна майстерність, формування іміджу.

Вступ та сучасний стан проблеми дослідження. Професія педагога – це багатогранна діяльність, що вимагає від фахівця високої компетентності в галузі знань та унікальних особистісних якостей. Учитель виконує особливу соціальну місію, виховуючи та навчаючи молоде покоління, формуючи цінності, світогляд та поведінку дітей і молоді. У зв'язку з цим, його образ стає важливим компонентом освітнього процесу. Імідж педагога впливає не лише на його сприйняття учнями та їхніми батьками, а й на ефективність навчального процесу, атмосферу взаємодії в класі та загальне ставлення суспільства до професії вчителя. Оскільки педагогіка перебуває під постійним впливом новітніх соціальних та освітніх викликів, особистісний імідж педагога, його цілісне та позитивне сприйняття набувають особливої актуальності. Це формує підґрунтя для дослідження феномену особистісного іміджу сучасного педагога, його впливу на освітнє середовище та визначення умов, за яких цей імідж може бути важливим інструментом професійної реалізації вчителя.

Імідж особистості загалом, а особливо імідж педагога, стає дедалі важливішим у сучасній педагогічній науці. Це багатокомпонентне поняття, що включає не тільки зовнішні прояви, як-от вигляд і манера поведінки, а й глибокі внутрішні риси особистості: цінності, емоційну стійкість, професійну культуру та комунікативні здібності. Якщо у сфері політики та бізнесу питання іміджу досліджується з давніх часів, то педагогічна наука лише починає усвідомлювати вагомість іміджу вчителя в сучасному освітньому процесі. Відомі дослідники, такі як К. Плешаков, В. Шепель, О. Шестопад, присвячували свої роботи вивченню іміджу, зокрема у сфері ділових комунікацій, однак саме імідж педагогів, і особливо шкільних вчителів, залишався до певного часу поза увагою науковців.

Останнім часом зростає інтерес до особливостей формування іміджу вчителя як соціально значущого явища. Науковці, такі як І. Ніколаєску, І. Размолодчикова, М. Сперанська-Скарга та інші досліджують різні аспекти іміджу педагогів у різних освітніх умовах, що підкреслює важливість теми для сучасної педагогічної науки. Проте більшість робіт присвячені іміджу викладачів вищих навчальних закладів, тоді як образ учителя загальноосвітньої школи, який формує базові життєві цінності в молодших школярів, потребує глибшого вивчення.

У сучасній педагогіці імідж вчителя розглядається як важливий фактор успішної професійної діяльності, що включає три складові: самоімідж, бажаний імідж та необхідний імідж. Згідно з концепцією Е. Семпсона, гармонійне поєднання цих компонентів дозволяє педагогу ефективно комунікувати з учнями, зберігати авторитет і досягати професійного успіху. Водночас дослідження Є. Російської свідчать, що учні та самі педагоги надають різного значення іміджу: для учнів він є важливою рисою вчителя, тоді як педагоги часто сприймають його як додатковий аспект. Це створює необхідність перегляду педагогічної підготовки вчителів з акцентом на їхній особистісний імідж.

Загалом, сучасна педагогічна наука підходить до вивчення іміджу вчителя через призму особистісних якостей, таких як чесність, чуйність, емоційна стабільність та комунікативні вміння. Саме ці риси, разом з візуальним образом і поведінковими стратегіями, утворюють цілісне сприйняття вчителя, що дозволяє йому ефективно взаємодіяти з учнями, колегами та батьками і сприяє створенню позитивного емоційного клімату у навчальному закладі. Тому питання формування особистісного іміджу педагога є актуальним напрямом сучасної педагогічної науки, що має перспективи для подальшого дослідження та вдосконалення.

Мета і завдання дослідження. Дослідження має на меті вивчити особливості формування особистісного іміджу сучасного педагога та його вплив на освітній процес. Основна мета полягає в аналізі складових іміджу, які визначають професійну діяльність вчителя, та виявленні їхнього впливу на навчання і виховання учнів.

Для досягнення означеної мети дослідження необхідним є поступове вирішення наступних завдань: 1) дослідити основні компоненти особистісного іміджу педагога, включаючи професійну етику, емоційний інтелект та соціальну компетентність; 2) визначити вплив особистісного іміджу педагога на довіру учнів, їхню мотивацію до навчання та загальний клімат у класі; 3) розробити рекомендації для педагогів щодо стратегій формування позитивного іміджу, який би сприяв ефективному навчальному процесу.

Реалізація визначених завдань зумовила необхідність використання різноманітних теоретичних та емпіричних **методів**. Зокрема, проведено аналіз наукових праць, опитування учнів та колег, а також спостереження за педагогічною діяльністю вчителів у різних освітніх контекстах. Окрім цього, застосовано методи рефлексії для оцінки впливу формування іміджу на результативність навчання.

Це дослідження розширює сучасні уявлення про роль іміджу педагога у процесі навчання, надаючи нові наукові висновки та практичні рекомендації. Воно спрямоване на поглиблене розуміння механізмів формування іміджу та їхнього значення для успішності педагогічної діяльності в умовах сучасної освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професія педагога займає одне з центральних місць у сучасному суспільстві, оскільки вона не лише передбачає передачу знань, але також має на меті виховання, соціалізацію та розвиток молодого покоління. У контексті сучасних викликів, зокрема швидкого технологічного прогресу, глобалізації, а також змін у соціально-культурних нормах, роль вчителя стає ще більш важливою. Педагоги сьогодні зобов'язані бути не лише експертами у своїх предметах, але й здатними адаптувати свої методи навчання до нових реалій, що вимагає від них постійного професійного розвитку та вдосконалення [8]. Таким чином, питання формування і підтримки позитивного іміджу педагога набуває особливої актуальності.

Сучасний імідж педагога формується під впливом багатьох факторів, включаючи його особистісні якості, професійні компетенції, а також взаємодію з учнями, колегами та батьками. Імідж вчителя – це не просто набір характеристик; це цілісний образ, що відображає його професіоналізм, етичні принципи, соціальні навички та емоційну зрілість. Він визначає, як вчителя сприймають учні та суспільство, а також який рівень довіри та авторитету він здобуває серед учасників освітнього процесу [5].

Важливість іміджу педагога полягає в його впливі на ефективність навчального процесу. Позитивний імідж сприяє створенню сприятливого навчального середовища, де учні почуваються комфортно, мають змогу відкрито висловлювати свої думки та почуття, що в свою чергу стимулює їхню мотивацію до навчання та розвитку. Таким чином, формування іміджу педагога стає стратегічно важливим

аспектом, що впливає не лише на його особисту професійну діяльність, але й на результати освітнього процесу в цілому [6].

У педагогічній науці виділяють кілька видів іміджу педагога, серед яких важливими є особистісний, професійний, бажаний, дзеркальний та корпоративний імідж. Особистісний імідж вчителя базується на його індивідуальних якостях і цінностях, які він демонструє в повсякденній практиці. Професійний імідж зосереджується на його знаннях, уміннях та готовності впроваджувати інновації в навчальний процес. Бажаний імідж відображає те, як педагог хоче бачити себе в очах інших, а дзеркальний – це те, як його сприймають учні, колеги та батьки. Корпоративний імідж об'єднує особистісний і професійний аспекти в межах освітньої установи, де працює педагог. Усі ці види іміджу взаємопов'язані й впливають один на одного, створюючи цілісний образ вчителя.

Ключовою складовою особистісного іміджу педагога є професійна етика. Педагог, який дотримується етичних норм, викликає довіру та повагу з боку учнів і їхніх батьків. Важливо, щоб учитель демонстрував такі цінності, як чесність, справедливість, доброзичливість і повага до кожного учня. Етичний імідж педагога ґрунтується на його здатності бути взірцем для молоді, формуючи у них не лише академічні знання, але й моральні орієнтири. У наш час, коли молодь піддається значному тиску з боку медіа та соціальних мереж, роль педагога як морального авторитету стає надзвичайно важливою.

Емоційний інтелект є ще однією критично важливою складовою особистісного іміджу педагога. Здатність розпізнавати та розуміти власні емоції, а також емоції учнів, дозволяє вчителю створювати підтримуюче та позитивне навчальне середовище [1]. Педагог, який має високий рівень емоційного інтелекту, може ефективно взаємодіяти з учнями, встановлюючи з ними довірливі стосунки. Цей аспект стає особливо важливим в умовах, коли учні можуть відчувати стрес чи тривогу, пов'язану з навчанням, соціальними взаємодіями або особистими проблемами. Емоційно зрілий педагог вміє підтримати учнів у складних ситуаціях, надаючи їм не лише академічну, а й емоційну підтримку.

Соціальна компетентність також грає важливу роль у формуванні іміджу сучасного педагога. Ця складова включає вміння ефективно взаємодіяти з іншими людьми, працювати в команді, підтримувати відкритий діалог та бути готовим адаптуватися до різних соціальних ситуацій. Педагог, який проявляє соціальну компетентність, здатен створювати позитивні стосунки не лише з учнями, але й з колегами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу. Вміння слухати, враховувати думки інших, демонструвати гнучкість у спілкуванні сприяє формуванню довіри та партнерських відносин у навчальному середовищі [3].

Зовнішній вигляд педагога також є важливою складовою його іміджу. Як правило, перше враження формують саме зовнішні чинники, і тому охайний, професійний вигляд вчителя здатний підкреслити його серйозність та відданість професії. Відомий педагог А. Макаренко зазначав, що зовнішній вигляд вчителя має бути зразковим, оскільки він служить прикладом для учнів. Дослідження показують, що охайний зовнішній вигляд, уважність до деталей одягу і особистої гігієни, а також правильна комунікація через невербальні засоби (міміка, жести, постава) можуть істотно впливати на сприйняття педагога учнями і їхніми батьками.

Педагогічна практика також вимагає від вчителя володіння вербальними навичками, оскільки чітке та зрозуміле викладення матеріалу є необхідною умовою успішного навчання. Використання ефективних комунікативних стратегій, здатність пояснюва-

ти складні концепції доступною мовою, а також використання різноманітних форм та методів викладання є критично важливими для створення активного навчального середовища. Педагог, який вміє використовувати креативні підходи у навчанні, може залучати учнів до процесу, стимулюючи їхню цікавість і бажання вчитися [2].

Крім вербальних навичок, важливо також враховувати невербальні засоби комунікації. Жести, інтонація, міміка та навіть фізична дистанція між педагогом і учнями можуть суттєво впливати на якість взаємодії. Вчитель, який усвідомлює своє невербальне спілкування, здатен підвищити рівень залученості учнів, зберігаючи їхню увагу та інтерес до предмета. Ці невербальні сигнали можуть також створювати атмосферу довіри та взаєморозуміння, що сприяє кращій комунікації між учителем та учнями.

Усі ці компоненти – професійна етика, емоційний інтелект, соціальна компетентність, зовнішній вигляд, вербальні та невербальні навички – утворюють цілісний образ особистісного іміджу педагога. Цей імідж не лише впливає на успішність педагогічної діяльності, але й на формування навчального середовища, в якому учні можуть отримувати знання, розвивати критичне мислення, формувати соціальні навички та готуватися до активної участі у житті суспільства. Таким чином, формування іміджу педагога вимагає комплексного підходу, що враховує як індивідуальні якості, так і соціально-культурні контексти, в яких відбувається навчання.

У результаті, особистісний імідж сучасного педагога стає важливим елементом не лише для його професійної діяльності, але й для розвитку освітнього процесу в цілому. Вчителі, які усвідомлюють важливість свого іміджу, здатні створювати позитивне навчальне середовище, що стимулює учнів до активної участі в навчанні та саморозвитку [4]. Розуміння цінності іміджу та його впливу на освітній процес стає основою для побудови ефективних педагогічних практик, що відповідають сучасним вимогам і викликам.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У сучасному освітньому просторі імідж педагога відіграє ключову роль, впливаючи на всі аспекти навчального процесу. Як показує дослідження, особистісний імідж вчителя формує не лише його професійний статус, але й визначає атмосферу в навчальному закладі, взаємодію з учнями та їхніми батьками, а також загальне сприйняття педагогічної професії в суспільстві. У світі, де швидкі зміни в технологіях і соціальних нормах стають нормою, необхідність у позитивному іміджі педагога стає ще більш актуальною. Сьогодні, коли учні стикаються з новими викликами, такими як стрес, інформаційний перевантаження і соціальна ізоляція, роль вчителя як морального авторитету та підтримки стає незамінною.

Важливість професійної етики, емоційного інтелекту та соціальної компетентності як складових особистісного іміджу педагога не підлягає сумніву. Вчителі, які дотримуються етичних норм, здатні створити атмосферу довіри, що є критично важливим для розвитку позитивних стосунків з учнями. Емоційний інтелект допомагає педагогам розуміти та підтримувати учнів, адаптувати свій підхід до їхніх потреб, а соціальна компетентність дозволяє ефективно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу [7]. Всі ці складові сприяють формуванню успішного іміджу, який, в свою чергу, позитивно впливає на навчальні результати та загальний клімат у класі.

Розуміння іміджу як комплексного явища, що включає як зовнішні прояви, так і внутрішні риси особистості, відкриває нові горизонти для досліджень. Наприклад, цікаво вивчити, як новітні технології, такі як соціальні медіа, формують уявлення про вчителя в сучасному суспільстві, та який вплив це має на учнів. У цьому контек-

сті важливо звернути увагу на те, як вчителі можуть використовувати соціальні мережі для формування позитивного іміджу та взаємодії з учнями в позаурочний час.

Подальші дослідження можуть також зосередитися на вивченні іміджу вчителів у різних освітніх контекстах: від загальноосвітніх шкіл до закладів вищої освіти. Це дозволить визначити, які аспекти іміджу є більш значущими в різних умовах і як їх можна адаптувати для досягнення найкращих результатів. Крім того, важливо дослідити, як програми підготовки вчителів можуть інтегрувати концепцію іміджу в навчальні плани, щоб надати майбутнім педагогам знання і навички, необхідні для формування позитивного іміджу в навчальному процесі.

Узагалі, питання формування особистісного іміджу педагога та його впливу на освітнє середовище відкриває нові можливості для наукових досліджень. Оскільки педагогічна наука постійно еволюціонує, аналіз іміджу вчителя як важливого чинника професійної діяльності надає основу для подальшої роботи в цій сфері. Сучасні виклики, з якими стикаються освітяни, вимагають гнучкості, адаптивності та готовності до змін, а тому імідж педагога стає не просто особистісним надбанням, а стратегічним ресурсом для забезпечення якісного освітнього процесу.

Таким чином, вивчення особистісного іміджу сучасного педагога має стати важливим елементом для розвитку освіти, сприяючи формуванню позитивного навчального середовища та підвищенню ефективності освітніх практик. Це, у свою чергу, стимулюватиме педагогів до професійного зростання, що, безперечно, позитивно позначиться на всіх учасниках освітнього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лящ О., Хуртенко О., Марчук С. Емоційний інтелект як засіб розвитку резильєнтності особистості. *Вісник Національного університету оборони України*, 2023. С. 79-86. URL: <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-74-4-79-86>
2. Максимчук І. А., Вощевська О. В., Сагач О. М., Височан Л. М., Степаненко Л. М., Матвієнко О. В. Система втілення багатоаспектного підходу в підвищенні педагогічної майстерності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наукових праць / За ред. Тимошенка*. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. Випуск 1 (129). С. 47-55.
3. Матвієнко О. В., Степаненко Л. М., Губарева Д. В. Розвиток соціальної компетентності майбутніх педагогів під час роботи у волонтерській групі «Освітній хаб». *Педагогічний альманах*, 2022. № 51. С. 199-206. URL: <https://doi.org/10.37915/pa.vi51.372>
4. Матвієнко О. В., Степаненко Л. М., Височан Л. М., Височан З. Ю., Чорна Г. В., Максимчук І. А. Модель розвитку педагогічної майстерності майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наукових праць / За ред. Тимошенка*. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Випуск 1 (129). С. 64-71.
5. Поліщук Н. В., Мальованчик В. В. Імідж і професійне зростання педагога в сучасних умовах суспільства. *Innovative projects and programs on psychology, pedagogy and education*, 2021. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-173-2-32>
6. Хуртенко О., Дмитренко С. Психологічний аспект формування іміджу сучасного педагога. *Перспективи та інновації науки*, 2024. № 9 (43). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9\(43\)-709-719](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9(43)-709-719)

7. Kyrychenko R., Dubrova N., Ovsienko R. The importance of emotional intelligence in the teachers activity. *Humanities science current issues*, 2021. T. 1. № 41. C. 306-314. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-1-47>

8. Matviienko O. V., Van Z. Current trends in the development of higher education in Ukraine. *Innovate Pedagogy*, 2023. T. 1. № 58. C. 166-170. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.1.34>

REFERENCES:

1. Liash, O., Khurtenko, O., & Marchuk, S. (2023). Emotsiyni intelekt yak zasib rozvytku rezylentnosti osobystosti [Emotional intelligence as a means of developing personal resilience]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy – Bulletin of the National Defence University of Ukraine*, 74(4), 79-86. Retrieved from: <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2023-74-4-79-86> [in Ukrainian].

2. Maksymchuk, I. A., Voschevska, O. V., Sahach, O. M., Vysochan, L. M., Stepanenko, L. M., & Matviienko, O. V. (2021). Systema vtilennia bahatoaspektneho pidkholu v pidvyshchenni pedahohichnoi maisternosti [System of implementing a multifaceted approach to improving pedagogical mastery]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii No 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) : Zb. naukovykh prats – Scientific Journal of the National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov. Series No 15. Scientific-Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports) : Collection of Scientific Works*, 1(129), 47-55 [in Ukrainian].

3. Matviienko, O. V., Stepanenko, L. M., & Hubarieva, D. V. (2022). Rozvytok sotsialnoi kompetentnosti maibutnikh pedahohiv pid chas roboty u volonterskii hrupi «Osvitnii khab» [Development of social competence of future teachers during work in the volunteer group «Educational Hub»]. *Pedahohichniy almanakh – Pedagogical Almanac*, 51, 199-206. Retrieved from: <https://doi.org/10.37915/pa.vi51.372> [in Ukrainian].

4. Matviienko, O. V., Stepanenko, L. M., Vysochan, L. M., Vysochan, Z. Yu., Chorna, H. V., & Maksymchuk, I. A. (2021). Model rozvytku pedahohichnoi maisternosti maibutnikh pedahohiv u protsesi profesiynoi pidhotovky [Model of developing pedagogical mastery of future teachers in the process of professional training]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Serii No 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury (fizychna kultura i sport) : Zb. naukovykh prats – Scientific Journal of the National Pedagogical University named after M. P. Drahomanov. Series No 15. Scientific-Pedagogical Problems of Physical Culture (Physical Culture and Sports) : Collection of Scientific Works*, 1 (129), 64-71 [in Ukrainian].

5. Polishchuk, N. V., & Malovanchyk, V. V. (2021). Imidzh i profesiine zrostannia pedahoha v suchasnykh umovakh suspilstva [Teacher's image and professional growth in modern societal conditions]. *Innovative projects and programs on psychology, pedagogy and education*. Retrieved from: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-173-2-32> [in Ukrainian].

6. Khurtenko, O., & Dmytrenko, S. (2024). Psykhologichnyi aspekt formuvannia imidzhu suchasnoho pedahoha [Psychological aspect of shaping the image of the modern teacher]. *Perspektyvy ta innovatsii nauky – Perspectives and Innovations of Science*, 9(43). Retrieved from: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9\(43\)-709-719](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-9(43)-709-719) [in Ukrainian].

7. Kyrychenko, R., Dubrova, N., Ovsienko, R. (2021). The importance of emotional intelligence in the teachers activity. *Humanities science current issues*. Vol. 1, 4, 306-314. Retrieved from: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-1-47> [in English].

8. Matviienko, O. V., Van, Z. Current trends in the development of higher education in Ukraine. *Innovate Pedagogy*. 2023. Vol. 1, 58, 166-170. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/58.1.34> [in English].